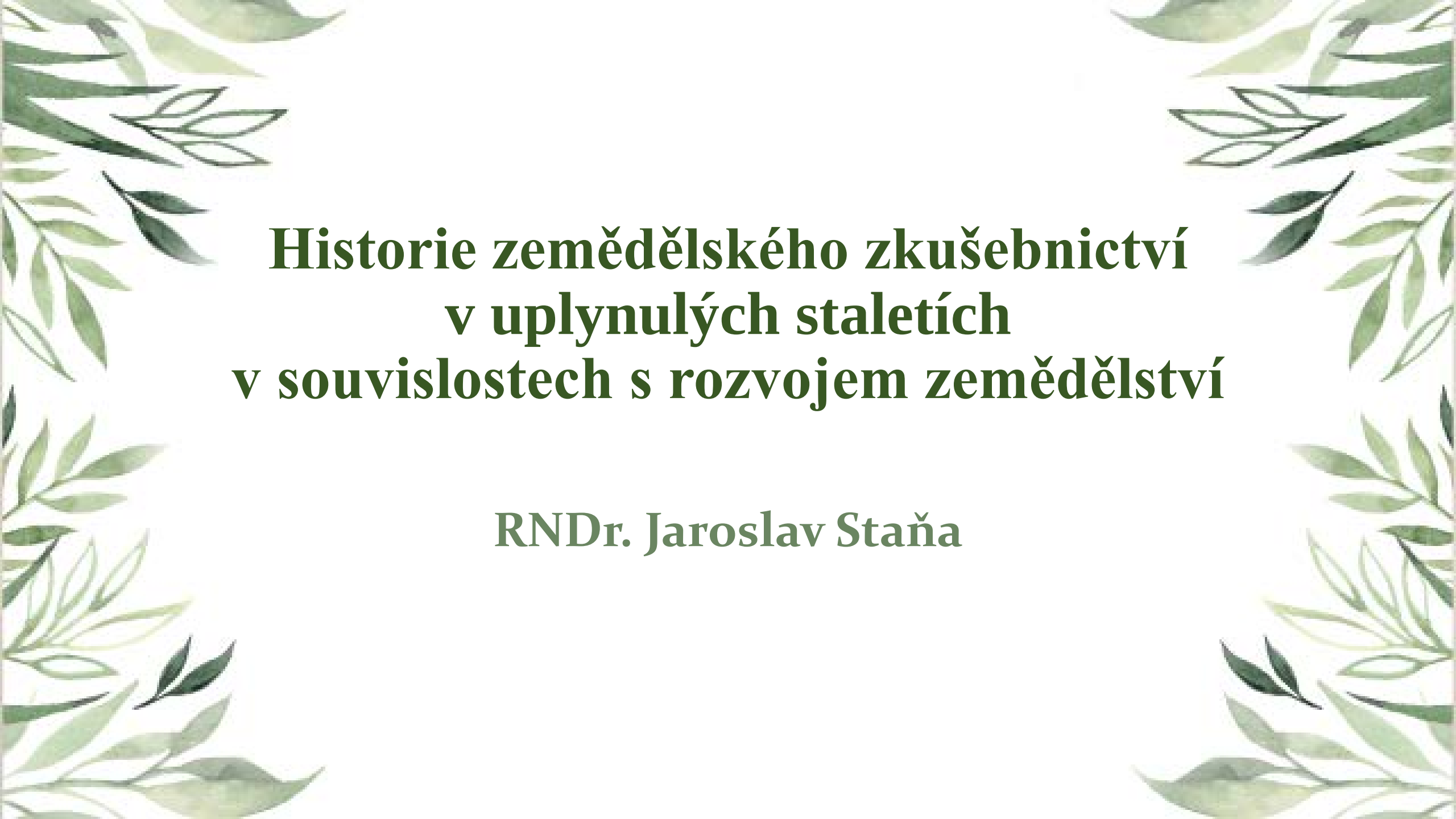

Historie zemědělského zkušebnictví v uplynulých staletích v souvislostech s rozvojem zemědělství

RNDr. Jaroslav Staňa

Co je to zemědělské zkušebnictví?

Zemědělská výroba

Doporučení
technologie
materiály

Podněty,
pozorování
požadavky

Věda, výzkum

Odborné zkušebnictví

PLINIO SECONDO

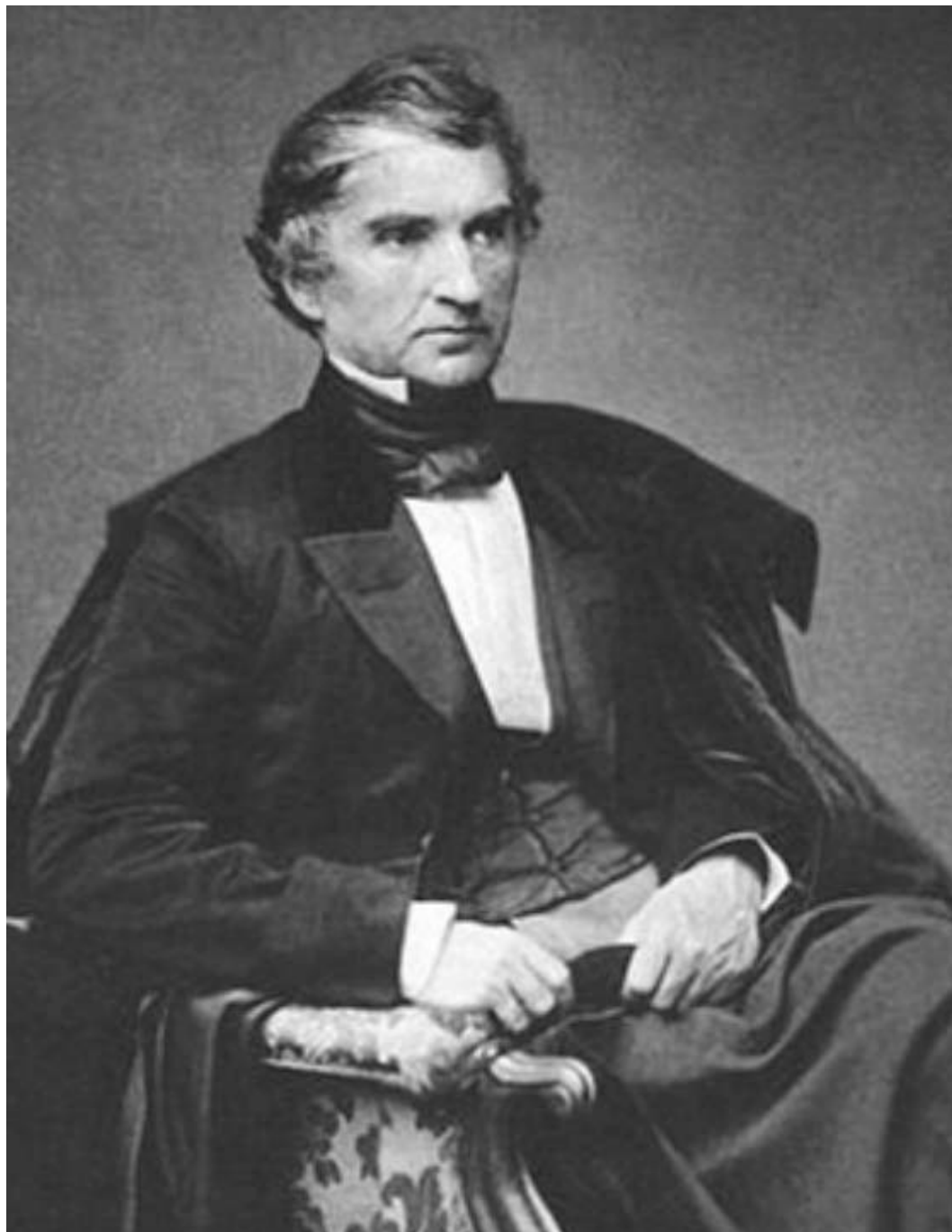
Naturalis historia :

- anthropologie, zoologie, botanika, nauka o lécích, lékařství, mineralogie
- císařský legát, cestovatel, badatel
- smrt při výbuchu Vesuvu 79n.l.
- vliv na přírodní vědy až do novověku

**Gaius Plinius Secundus
(23 – 79 n.l.)**

Profesor na Universitě Giessen

- moderní laboratoř
- zakladatel průmyslové výroby hnojiv
- potravinářství
- zákon minima

Justus von Liebig
(1803 – 1873)

Opat kláštera sv. Augustina Brno

- matematika, statistika, meteorologie
- křížení rostlin, včelařství
- Pokusy s rostlinnými hybridy (1886)
- Přírodovědný spolek v Brně

Johan Gregor Mendel
1822 - 1884

Prvý ředitel ústavu dipl. agron. prof.

† J. JAN VAŇHA

od 6. února 1899 do 21. června 1911.

- profesor střední hospodářské školy v Přerově
- zakladatel a první ředitel Moravské zemské hospodářské stanice pro pěstování rostlin
- zaměření: polní pokusnictví, hnojiva a hnojení, krmiva, šlechtění (ječmeny, cukrovka), jakost osiv, choroba a škůdci...
- budování pobočných stanic a expozitur při hospodářských školách

**Moravský zemský výzkumný ústav
Zemědělský
Brno**

agrometeorologie,
agropedologie

biochemie

semenářství

šlechtění

rostlino - lékařství

Ovocnářství
vinařství

Zemský výzkumný ústav zootechnický Brno (ředitel prof. dr. Josef Taufer)

Sekce:

- Plemenářská biologie (metabolismus hospodářských zvířat)
- Pokusná zootechnika (užitkovost a dědičnost hospodářských zvířat)
- Živočišná biotechnologie (pokusy s krmivy)
- Chemická kontrola krmiv
- Laktologie (mlékárenská technologie)
- Rybářství a hydrologie

**Profesor zvěrolékařství, zakladatel a ředitel
Zemského výzkumného ústavu zootechnického v Brně**

- absolvent zvěrolékařství Universit Vídeň, Bern, Lvov
- ministerský rada a ředitel odboru Ministerstva
- profesor Vysoké školy zemědělské
- zakladatel Ústavu

Prof. MVDr. Josef Taufer

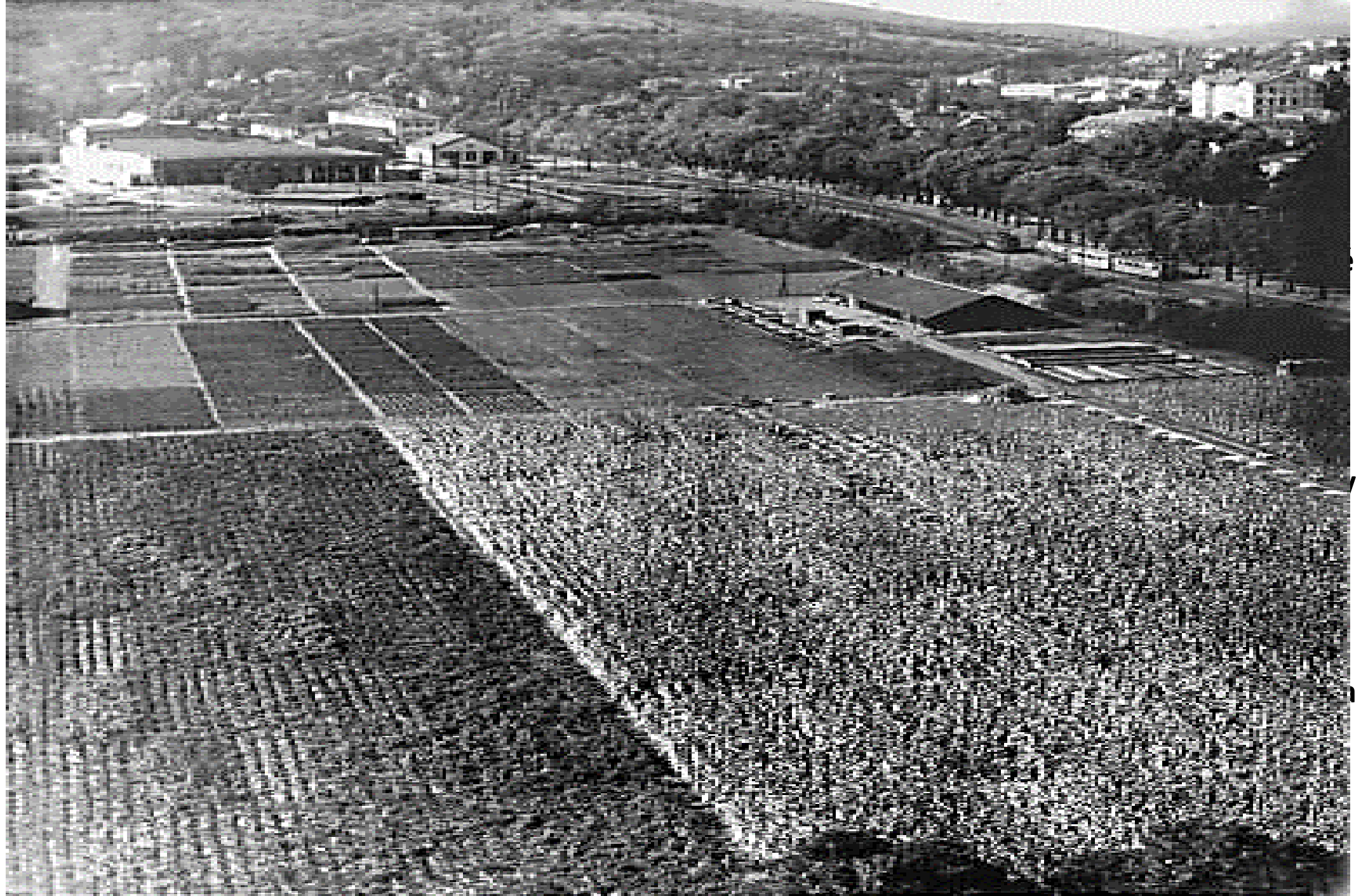
Seznam státních a zemských zkušebních ústavů zemědělských (kolem roku 1930)

- **Státní výzkumné ústavy zemědělské Praha - Dejvice**
- **Státní výzkumné ústavy pro agropedologii a bioklimatologii Praha**
- **Státní výzkumné ústavy pro výrobu rostlinnou Praha**
- **Státní výzkumné ústavy pro výrobu živočišnou Praha**
- **Státní výzkumné ústavy bramborářské v Německém Brodě**
- **Štátné výskumné ústavy zemedelské v Bratislave**
- **Štátné výskumné ústavy zemedelské v Košiciach**
- **Státní pokusné objekty a výzkumné stanice zemědělské v Čechách**
- **Státní výzkumné stanice a pokusné objekty zemědělské na Moravě**
- **Státní výzkumné stanice zemědělské ve Slezsku**
- **Štátné výskumné stanice zemědělské na Slovensku**
- **Státní pokusné objekty zemědělské na Podkarpatské Rusi**
- **Zemský výzkumný ústav zemědělský v Brně**
- **Zemský výzkumný ústav zootechnický v Brně**
- **Rolnicko-lučební ústav výzkumný Zemědělské rady pro Čechy v Praze**

Svaz výzkumných ústavů zemědělských, lesnických a zemědělsko-průmyslových

ČINNOST SVAZU:

- **poradní orgán ministerstva zemědělství pro organizaci odborné práce zemědělském výzkumnictví**
- **organizace a řízení práce mezi jednotlivými institucemi**
- **péče o jednotnost a účelnost práce - metody a pracovní normy**
- **úřadům posudky a návrhy programů, součinnost, propagace**
- **RADA SVAZU**
- **PŘEDSTAVENSTVO SVAZU**

Zkušební místa ČR 30.léta 20.stol.

Transformace vědy a výzkumu v padesátých letech vznik ÚKZÚZ

- **Zákon č. 261 Sb. ze dne 7. prosince 1949 o organizaci výzkumnictví a technického rozvoje (ve znění zákona č.185 Sb. ze dne 20.prosince 1950)** - zřízením **Ústředí výzkumu a technického rozvoje** zrušeny státní a zemské výzkumné a zkušební ústavy zemědělské, zřízení komoditních VÚ
- **Vyhláška ministerstva zemědělství č. 95/1951** o zřízení Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského v Praze
- **Vyhláška ministerstva zemědělství a lesního hospodářství č.201/1957** o zřízení Slovenského kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského v Bratislavě (výčet kompetencí obou ústavů, společná oprávnění obou ústavů – např. zřizovat zkušební pobočky a stanice)
- **Vyhláška č.165/1951** – zkoušení chmele (zrušení městských známken)
- **Založení Akademie věd, rozvoj vysokého zemědělského školství**

Šedesátá až osmdesátá léta:

Budování centralizovaného systému:

Budování rostlinné a živočišné zemědělské výroby se státně dotovanou intenzifikací (regulace a dotace vstupů i zemědělské techniky, dostupností technologií i vědeckých poznatků) s cílem dosáhnout **vyššího stupně soběstačnosti**).

Podpora vědy, výzkumu, vzdělávání plně za státní prostředky bez zpětné vazby efektivity.

- Odbornost řízení
- Odborná stáž USA
- Vedoucí ZS Želešice, ředitel pobočky
- Široký rozhled, komunikace
- Operativnost řešení složitých situací

Doc. Ing. Jiří Kalášek CSc.

Století změn:

- půdní držba
- globální produkce vstupů (hnojiva přípravky na ochranu rostlin, osiva), globální obchod se zemědělskými produkty
- agrotechnika, výživa, ochrana, biotechnologie
- změny přírodní krajiny
- ...
- vznik a rozvoj vysokého zemědělského školství
- globalizovaný firemní výzkum a zkušebnictví
- modernizace laboratoří, zkušebních metod, vybavení

Pokusnická technika dříve...

Nyní....

Laboratoře v historii...

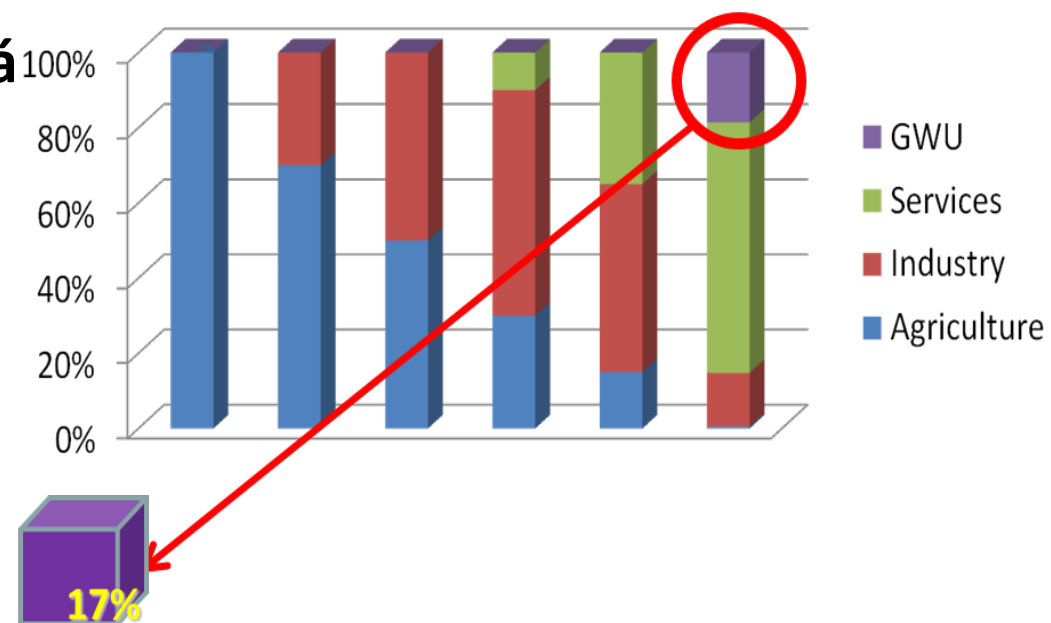

Současnost...

Budoucnost zemědělství, výzkumu a zkušebnictví ?

- Problém klimatické změny
- Společnost zůstává svou strukturou zemědělská
- Globalizace technologií, lokálnost produkce
- Globální věda a výzkum, lokální zkušebnictví

Co je to zemědělské zkušebnictví?

Zemědělská výroba

Doporučení
technologie
materiály

Podněty,
pozorování
požadavky

Věda, výzkum

Odborné zkušebnictví

DĚKUJI VÁM
ZA POZORNOST!

Galerie - Ilonka

Kompet